

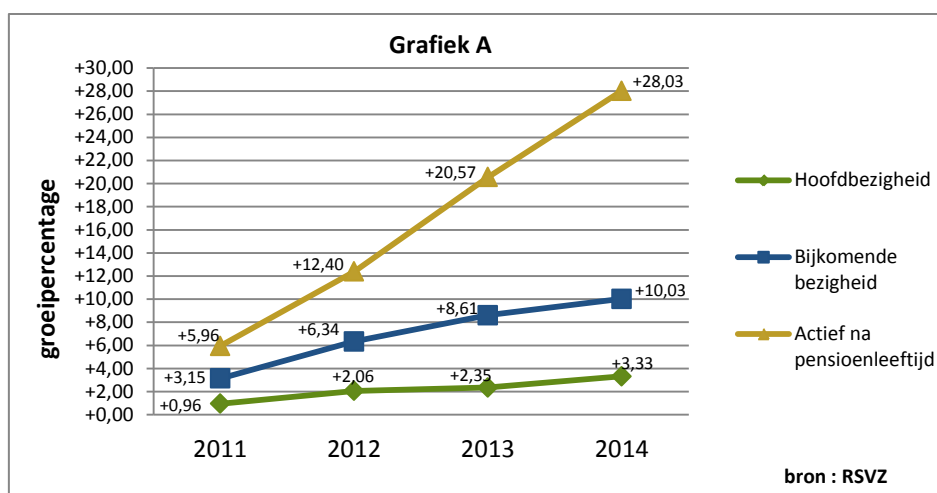
EVOLUTIES EN TENDENSEN

1. EVOLUTIE VAN DE DIVERSE CATEGORIEËN VERZEKERINGSPLICHTIGEN VOOR DE PERIODE 2010-2014 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Op 31 december 2014 noteren we 1.015.902 zelfstandigen en helpers aangesloten bij de socialeverzekeringssystemen. Vergelijken met vorig jaar is dit een toename met 14.801 eenheden. Ten opzichte van het referentiejaar 2010 is er een toename met 63.317 eenheden of + 6,65 %.

Jaren (31/12)	Hoofdbezigheid		Bijkomende bezigheid		Actief na pensioen(leeftijd)		Andere		Totaal	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2010	669.726	70,30	212.665	22,33	70.194	7,37	0	0,00	952.585	100,00
2011	676.150	69,71	219.369	22,62	74.377	7,67	0	0,00	969.896	100,00
2012	683.519	69,14	226.153	22,88	78.895	7,98	0	0,00	988.567	100,00
2013	685.495	68,48	230.970	23,07	84.636	8,45	0	0,00	1.001.101	100,00
2014	692.035	68,12	234.001	23,03	89.866	8,85	0	0,00	1.015.902	100,00

Deze aangroepercentages ten opzichte van het jaar 2010, zijn terug te vinden in de **grafiek A**.

Uit de cijfers blijkt dat het totaal aantal verzekeringsplichtigen is gestegen in 2014 en dit zowel voor de hoofd-, de bijberoepers als voor de actieve zelfstandigen na het bereiken van de pensioenleeftijd.

Opmerkelijk is dat, vergeleken met 2010, de groep **actieven na pensioenleeftijd** de belangrijkste procentuele stijging gehad heeft in 2014: + 28,03 %. Daarvoor was hun relatieve aandeel, vergeleken met het jaar 2010, gestegen met respectievelijk + 5,96 % in 2011, + 12,40 % in 2012 en + 20,57 % in 2013.

Bij de **hoofdberoepen** is er een lichte stijging (van 669.726 in 2010 naar 692.035 anno 2014).

Specifiek met betrekking tot het statuut van meewerkende echtgenoten, waren er 6.731 zelfstandige partners aangesloten bij het mini-statuuut op 31 december 2013 terwijl 23.760 kozen voor het maxi-statuuut. Na de wijziging van de wet (sinds 1 juli 2005), verloor het mini-statuuut veel aan belang, terwijl het maxi-statuuut belangrijker werd.

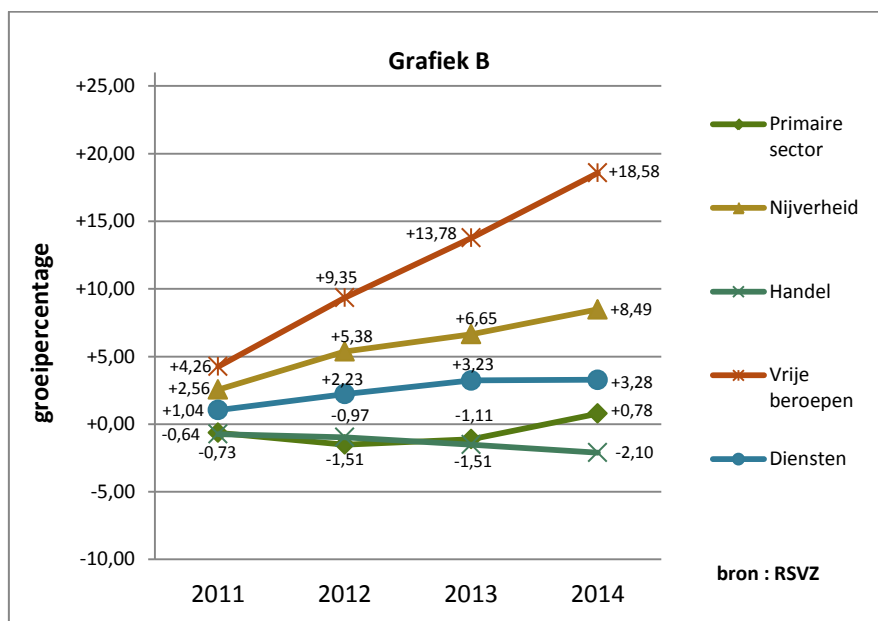
Het aantal **bijberoepen** geeft ook erg positieve percentages weer. Vergelijken met 2010 neemt het relatief aandeel toe met respectievelijk + 3,15 % (2011), + 6,34 % (2012), + 8,61 % (2013) en + 10,03 % (2014).

2. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER BEDRIJFSTAK VOOR DE PERIODE 2010-2014 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

Wanneer we de evolutie van het aantal verzekeringsplichtigen bekijken vanuit de opdeling volgens bedrijfstak, zijn de algemene economische trends ook hier merkbaar. Ten opzichte van vorig jaar is een stijging te observeren in de sectoren landbouw, industrie, vrije beroepen en diensten. De overige sectoren kenden een daling. **Vergeleken met 2010** zijn alleen de handel en de visserij gedaald (respectievelijk - 2,10 % en - 15,19 %). De overige sectoren hebben een redelijk belangrijke stijging gekend.

Jaren (31/12)	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diverse beroepen	Totaal
2010	79.902	665	204.173	340.650	241.195	77.393	8.607	952.585
2011	79.403	647	209.403	338.175	251.464	78.201	12.603	969.896
2012	78.730	620	215.155	337.360	263.749	79.118	13.835	988.567
2013	79.078	593	217.748	335.507	274.420	79.890	13.865	1.001.101
2014	80.631	564	221.515	333.499	286.016	79.932	13.745	1.015.902

De **grafiek B** geeft een beeld van de evolutie van het groeipercentage van de verschillende bedrijfstakken ten opzichte van 2010.

Vergeleken met vorig jaar (2013) merken we dat:

- de **vrije beroepen** een expansie blijven kennen (van 274.420 naar 286.016 of + 4,23 %);
- de **nijverheid** en de **dienstensector** stijgen met respectievelijk 1,73 % (van 217.748 naar 221.515) en 0,05 % (van 79.890 naar 79.932);
- de primaire sector stijgt met 1,91 % ondanks een terugloop van 4,89 % in de **visserij** (van 593 naar 564). De **landbouw** kende een stijging van 1,96 % (van 79.078 naar 80.631);
- de **handel** daalt met 0,60 % (van 335.507 naar 333.499).

De gegevens over de periode 2010-2014 wijzen op een steeds belangrijker aandeel van de vrije beroepen.

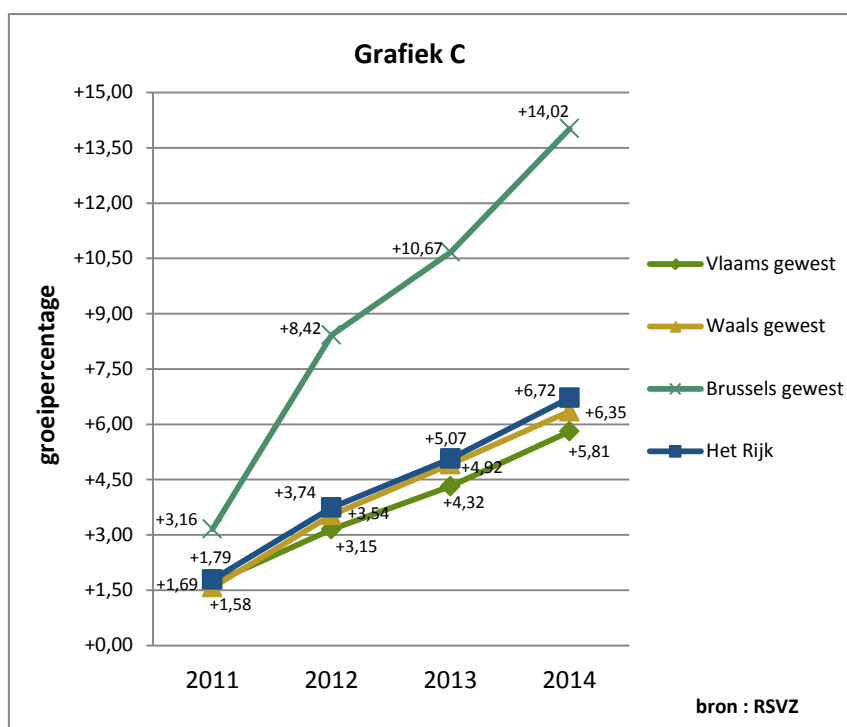
3. EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER GEWEST VOOR DE PERIODE 2010-2014 (TOESTAND OP 31 DECEMBER)

De opdeling per gewest leert ons dat het **Brusselse gewest** de grootste stijging kent: voor 2014 betekent dit t.o.v. 2010 een toename met + 14,02 %. De twee andere gewesten kennen een relatief zwakkere groei (het **Waalse gewest** met + 6,35% en het **Vlaamse gewest** met + 5,81 %).

Jaren (31/12)	Vlaamse gewest		Waalse gewest		Brusselse gewest		Het Rijk	
	absol.	%	absol.	%	absol.	%	absol.	%
2010	590.763	62,64	265.782	28,18	86.630	9,18	943.175	100,00
2011	600.722	62,57	269.984	28,12	89.366	9,31	960.072	100,00
2012	609.355	62,28	275.192	28,12	93.924	9,60	978.471	100,00
2013	616.289	62,19	278.871	28,14	95.872	9,67	991.032	100,00
2014	625.098	62,11	282.649	28,08	98.772	9,81	1.006.519	100,00

Bij de interpretatie van de aangroepercentages moet men steeds rekening houden met de wet van de kleine getallen. Deze wet bepaalt dat een toename bij kleine aantallen resulteert in grotere percentages dan wanneer het een toename betreft bij grote aantallen.

Op de **grafiek C** zijn ook de aangroepercentages terug te vinden voor het Rijk. Zij geven ons een beeld van de gemiddelde groei over de gewesten heen.

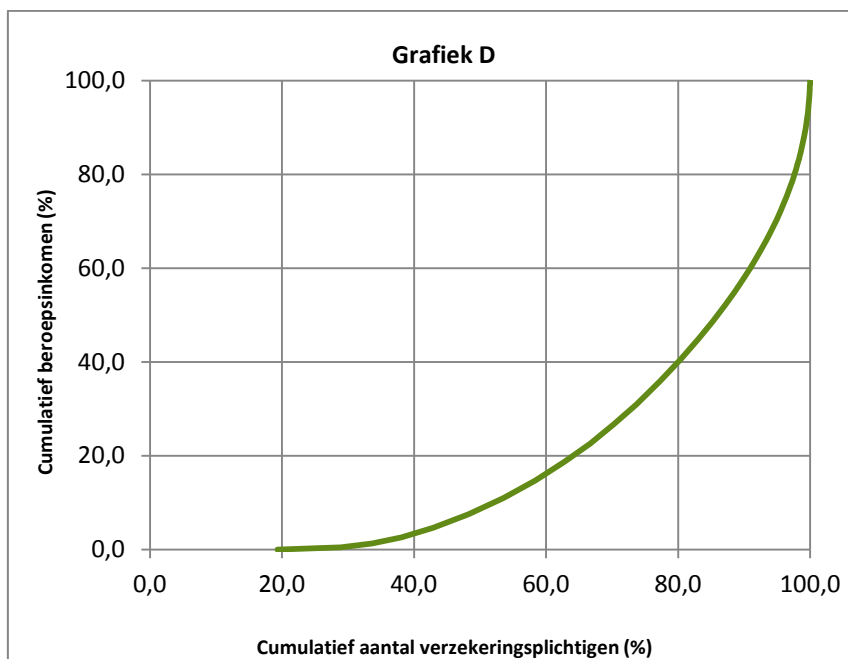
4. DE INKOMENSVERDELING BIJ DE VERZEKERINGSPLICHTIGEN (TOESTAND OP 31 DECEMBER 2014)

De inkomensverdeling kunnen we grafisch voorstellen aan de hand van de Lorenz-curve.

Op de horizontale as staat het cumulatieve percentage van het aantal verzekeringsplichtigen (enkel die zelfstandigen en helpers waarvan het inkomstenjaar gelijk is aan het jaar 2011 werden weerhouden). Het maximum is 100 % of 1.

Op de verticale as vinden we het cumulatieve percentage van het inkomen (het maximum is eveneens 100 % of 1).

De verzekeringsplichtigen worden op de horizontale as gerangschikt naar hun inkomen (van laag naar hoog). Uit de Lorenz-curve kunnen we dus afleiden hoeveel procent van de zelfstandigen, hoeveel procent van de inkomstenstaart van de zelfstandigen heeft.

Bovenstaande Lorenz-curve maakt duidelijk dat ongeveer 40 procent van de inkomstenstaart in handen is van ongeveer 80 procent van de verzekeringsplichtigen, of dat vier vijfde van de verzekeringsplichtigen slechts twee vijfde van het inkomen bezit. Daaruit blijkt dat het inkomen van de zelfstandigen zeer ongelijk verdeeld is.

We kunnen de inkomensongelijkheid ook uitdrukken in een kwantitatieve maatstaf, zoals de Gini-coëfficiënt. Die coëfficiënt is gelijk aan tweemaal de oppervlakte van de Lorenz-curve en ligt tussen 0 en 1. Bij perfecte inkomensgelijkheid (het cumulatieve percentage verzekeringsplichtigen is gelijk aan het cumulatieve percentage inkomen) bedraagt de Gini-coëfficiënt 0. De Lorenz-curve is dan de 45°-lijn of de bissectrice. Een coëfficiënt van 1 duidt volledige inkomensongelijkheid aan (één verzekeringsplichtige bezit de volledige inkomstenmassa).

Op 31 december 2014 bedroeg de Gini-coëfficiënt bij de zelfstandigenpopulatie 0,61. Ter vergelijking: voor de volledige bevolking in België (inclusief niet-zelfstandigen) schommelt de Gini-coëfficiënt rond 0,36 (inkomstenjaar = 2011).

De inkomens van de zelfstandigen zijn bijgevolg ongelijker verdeeld dan die van de volledige bevolking in België. Volgens bedrijfstak is de Gini-coëfficiënt het grootst bij de visserij (0,66).